

nes nonnullas, utpote aliis longè detersores, longè pejores, uberrimè demonstrari possit. Fundamenti locò unicam pono assertionem, & eam ex *Mattb. 5. v. 22.* de sumptam, ubi dicitur, qvòd, *qui fratri suo temerè irascitur, obnoxius sit futurus iudicio; qui verò dixerit, Racha consilii fuerit reus, qui dixerit, fatue, Gebennæ.* Hinc concludo: Si id, ex quo actionum malitia æstimatur, inæquale est, seqvitur, qvòd ipsæ actiones sint inæquales. Præterea, qviā superius pronunciavimus, qvòd bonitas Actus æstimanda veniat ex aggregatione perfectionis omnigenæ, qvæ ipsi secundùm R. rationem convenit, consequens est, qvòd eò dexteror habeatur actus, qvòd minus de perfectione illâ participat. Qvod attinet argumentas Stoicorum, eæ facile suis remittuntur auctoribus, dummodò distingvatur *inter actus bonos & malos, consideratos præcisè, secundùm communissimam bonitatis vel malitiæ rationem,* qvòd in sensu concedenda ipsis æqualitas est, ut in genere dicunt convenientiam vel dissonantiam cum rectitudinis Regulâ; & secundum rationes proprias, juxta quas sunt inæquales, qvateng⁹ habent disparia objecta, inæqualia media, &c. qvæ magis aut minus à rectitudine abeunt.

XXIII. Inæqualitas autē ista æstimatur (1) *ex conditione caussæ, seu voluntatis,* ubi, qvicq; minus invitè magisq; sponte perpetratum est, id vel melius, vel pejus censetur. At verò, qvod majori cum scientiâ & minori ignorantia, minori itidem affectu perpetratur, id magis etiam voluntarium judicatur. Accedit & ipsa voluntatis intrinseca habitudo, qvæ, ut magis intensa, extensa atq; protensa est, eò melius aut pejus factum est, qvod ab illâ proficiscitur. Sic e.g. gravius puniendum homicidium est, qvod animo deliberatō & ex proposito, per insidias, ob nullam offensionem perpetratur, qvàm qvod ex iracundiâ & vindictâ, aut spe magnæ prædæ potiundæ committitur (2) *ex habitudine objecti;* qvod qvò magis vel minus cum rectâ ratione convenit, eò maiorem vel minorem laudem ac vituperium reportat. (3) *ex respectu personæ illius qui fecit, & ejus, erga quem committitur.* Sic probi commatis homo faciliorem in delictis meretur veniam, qvàm qui conclamatæ malitiæ est; sic, qvib; infinitum offendimus Deum, peccata, infinitam quoq; habere malitiam meritò censentur: Sic gravius peccamus in Principem, Magistratum ac Domimum, qvàm in privatum plebejæq; sortis hominem. (4) *ex circum-*
stans.